

سرشناسه	:	دپارتمان علمی عربی (مسئول: تاجیک، ابوالفضل، ۱۳۴۹)
عنوان و نام پدیدآور	:	بسته مدیریت کلاسی، کتاب معلم عربی پایه نهم - دوره اول متوسطه
مشخصات نشر	:	تهران: مرآت، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	:	۱۶۰ ص.
شابک	:	978-600-7541-99-9
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبای مختصر
یادداشت	:	فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است.
شماره کتابشناسی ملی	:	۳۸۹۱۲۰۱

کتاب معلم عربی پایه نهم - دوره اول متوسطه

بسته مدیریت کلاسی

ناشر	:	مرآت
دبیر و طراح مجموعه	:	معزم نقی زاده
تألیف	:	دپارتمان علمی عربی (مسئول: ابوالفضل تاجیک)
مسئول اجرایی تولید محتوا	:	سارا نورعی
دستیاران علمی	:	خدیجه علی پور، فاطمه اصل تسلیمانی
تایپ و صفحه آرایی	:	زهرا پورمضان
طراح جلد	:	مریم گومارتی
ناظر چاپ	:	علی مسیوق
لیتوگرافی	:	رامین
چاپ و صحافی	:	رامین
نوبت چاپ	:	اول، ۱۳۹۴
تیراژ	:	۱۵۰۰
قیمت	:	غیر قابل فروش

A-PDF

Watermark

آدرس: تهران، خیابان کریمخان زند، ابتدای خردمند شمالی، ساختمان شماره ۸۰

پایگاه اینترنتی: www.meraat.ir

پیامک: ۰۲۱۸۵۶۷۰

تلفن: ۰۲۱ - ۸۵۶۷۰

فهرست

مقدمه ناشر	 چهار
مقدمه مؤلف	 دوازده
هفته آموزشی ۱	 الدرس الأول: مُراجعةُ دروسِ الصَّفِّ السَّابِعِ و الثَّامِنِ (صفحات ۱- ۸) ۱۷
هفته آموزشی ۲	 الدرس الأول: مُراجعةُ دروسِ الصَّفِّ السَّابِعِ و الثَّامِنِ ۲۱
هفته آموزشی ۳	 الدرس الثاني: قوانين المرور (صفحات ۱۶- ۲۳) ۲۹
هفته آموزشی ۴	 الدرس الثاني: قوانين المرور ۳۵
هفته آموزشی ۵	 الدرس الثالث: جسرُ الصداقة ۴۵
هفته آموزشی ۶	 دورة دروس ۱- ۳ ۵۵
هفته آموزشی ۷	 الدرس الرابع: الصبر مفتاحُ الفرج ۶۱
هفته آموزشی ۸	 الدرس الخامس: الرجاء ۶۹
هفته آموزشی ۹	 دورة دروس ۴- ۵ ۷۷
هفته آموزشی ۱۰	 دورة دروس ۱- ۵ ۸۳
هفته آموزشی ۱۱	 الدرس السادس: تفكير الجانبي ۹۱
هفته آموزشی ۱۲	 الدرس السابع: ثمرة الجهد ۹۹
هفته آموزشی ۱۳	 الدرس الثامن: حوار بين الزائر وسائق سيارة الأجرة ۱۰۹
هفته آموزشی ۱۴	 دورة دروس ۶- ۸ ۱۱۹
هفته آموزشی ۱۵	 الدرس التاسع: نصوصٌ حول الصَّحة ۱۲۷
هفته آموزشی ۱۶	 الدرس العاشر: الأمانة ۱۳۷
هفته آموزشی ۱۷	 دورة دروس ۶- ۱۰ ۱۴۵
هفته آموزشی ۱۸	 جمع بندي كل كتاب ۱۵۳

بسته آموزشی در اسناد بالادستی چه جایگاهی دارد؟

در اسناد بالادستی نظام تعلیم و تربیت کشورمان در چند سال اخیر، حول موضوع تأثیر به کارگیری بسته‌های آموزشی در افزایش کیفیت آموزش در مدرسه، تأکید زیادی شده است. برای آشنایی با این جایگاه، به دو راهکار زیر از سند تحول بنیادین آموزش و پرورش می‌توان اشاره کرد:

راهکار ۳-۹- توسعه مشارکت بخش‌های دولتی و غیردولتی در انجام امور مربوط به تولید، چاپ و توزیع مواد و منابع آموزشی در چارچوب سیاست‌های آموزش و پرورش با تأکید بر سیاست تولید بسته‌های آموزشی و سیبست چندتالیفی در کتاب‌های درسی.

راهکار ۹-۲۱- حاکمیت برنامه‌محوری به جای کتاب‌محوری و تولید بسته آموزشی در برنامه‌های درسی با رعایت اصل معلم‌محوری.

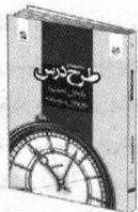
«بسته مدیریت کلاسی» چیست؟

«بسته مدیریت کلاسی» به عنوان یک بسته آموزشی شامل طرح درس، کاربرگ، کتاب کار و تمرین، محتوای دیجیتال و آزمون‌های پیشرفت تحصیلی، مجموعه‌ای همسو از رسانه‌ها و ابزارهای آموزشی را تشکیل می‌دهد که در قالب یک بسته حداقلی تا حداکثری، با رویکرد نگرش سیستمی در فرایند آموزشی مدرسه و در راستای اهداف برنامه درسی، برای پایه‌های مختلف تحصیلی، طراحی و تدوین شده است.

منظور از رویکرد سیستمی در مدارس، تدوین «اهداف قصد شده» در قالب طرح درس، تسهیل «اهداف اجرا شده» در قالب ابزارهای آموزشی «بسته مدیریت کلاسی» و ارزیابی از «اهداف کسب شده» در قالب آزمون‌های پیشرفت تحصیلی و بازخوردهایی است که با برگزاری این آزمون‌ها در اختیار اعضای مدرسه قرار می‌گیرد. در واقع، «بسته مدیریت کلاسی» بستری فراهم می‌سازد تا مدارس برای انتخاب ابزارهای مناسب آموزشی برای استفاده معلم در کلاس درس، آزادی عمل حداکثری در اختیار داشته باشند؛ بنابراین، در قالب این بسته، ابزارهای آموزشی متنوعی طراحی و به مدارس پیشنهاد می‌شود تا مدیران، مسئولان آموزشی و معلمان مدرسه با توجه به نیازهای موجود در مدرسه، ابزار مناسب را برای تحقق اهداف آموزشی خود انتخاب نمایند و با بررسی نتایج کسب شده در آزمون‌ها، از اثربخشی ابزارهای به کار گرفته شده در کلاس‌های درس، آگاهی پیدا کنند. برای آشنایی بیشتر با «بسته مدیریت کلاسی» به کتاب مرجع خانواده و یا سایت mercur.ir مراجعه نمایید.

در ادامه با عناصر «بسته مدیریت کلاسی» و بسته پشتیبانی آن آشنا می‌شویم.

طرح درس: سند ترسیم «اهداف قصد شده» برای هدایت فعالیت‌های آموزشی

طرح درس، سندی است که اجزای مختلف فرایند آموزشی فعال، برای مشارکت دانش‌آموز به منظور دستیابی به اهداف یک سال تحصیلی را ترسیم می‌کند. طرح درس ساختاری سازمان‌یافته برای تدریس و نقشه‌ای کلی برای هدایت فعالیت‌های آموزشی است و در آن مفاهیم، اهداف، فرصت‌های آموزشی و روش‌های ارزیابی یک درس مشخص، بیان می‌شود. در یک طرح درس مجموعه فعالیت‌هایی که معلم از پیش برای رسیدن به یک یا چند هدف آموزشی ویژه تدارک می‌بیند، پیش‌بینی و تنظیم شده است و معلم با کمک طرح درس می‌تواند فعالیت‌های ضروری آموزشی را به ترتیب و در مراحل و زمان‌های مشخص و به شیوه‌ای منطقی پیش ببرد. چگونگی آشنا کردن دانش‌آموز با اهداف آموزشی درس جدید، از جمله مواردی است که نقش مهمی در شیوه تدریس معلم و موفقیت وی در کلاس بازی می‌کند. معلم برای رسیدن به نتیجه مطلوب‌تر، می‌بایست بین نوع تدریس خود و هدفی که در نظر دارد، تناسب برقرار کند. طرح درس، ابزاری آموزشی است که با روشن‌تر نمودن نقشه مفهومی، اهداف آموزشی و حیطه‌های محتوایی درسی، معلم را در دستیابی و تحقق این هدف یاری می‌رساند.

لازم به ذکر است طرح درس «اهداف قصد شده» معلم و رفتار ورودی یک تکرار سیستمی را ترسیم می‌نماید. طرح درس «بسته مدیریت کلاسی» عامل برقراری پیوند ارگانیک میان «اهداف قصد شده» توسط آموزش و پرورش در قالب کتاب‌های درسی و اهداف کسب شده در کلاس‌های درس معلمان است. در واقع می‌توان از طرح درس به عنوان نقشه راه فرایند یاددهی-یادگیری در «بسته مدیریت کلاسی» نام برد. طرح درس از دیدگاهی دیگر نیز قابل تأمل است و آن این است که می‌تواند یک توافق‌نامه آموزشی بین معلم و مدرسه تلقی گردد. در طراحی «بسته مدیریت کلاسی» یک طرح درس حداقل ارائه شده تا معلم با تکمیل آن به کمک تجربه و خلاقیت خود، آموزش موفق‌تری را در کلاس درس ارائه نماید. (برای نگارش طرح درس به کتاب راهنمای عملی نگارش طرح درس، انتشارات مرآت، تألیف دکتر محسن آقازاده و محسن‌قلی‌زاده چاپ ۱۳۹۴ مراجعه نمایید)

کاربرگ: برکهای آموزش در خدمت فرایند تدریس

کاربرگ، ابزاری آموزشی است که از طریق خلق موقعیت‌های یادگیری فردی و گروهی در کلاس، پیوسته فرایند تدریس را ارزش‌یابی می‌کند و بازبینی هفتگی این تصویر ذهنی از فعالیت‌های آموزشی صورت گرفته در کلاس‌های درس به مدیریت مدرسه ارائه می‌دهد. کاربرگ طرح درس عملیاتی شده‌ای است که معلم به وسیله آن می‌تواند بعد از تدریس، حیطه‌های محتوایی اصلی به گونه‌ای که به آموزش می‌انجامد در کلاس به مباحثه و بازخوردگیری بگذارد.

کاربرگ با ارائه فعالیت‌ها و تمرین‌های مختلف در قالب هفته‌های آموزشی به معلم امکان می‌دهد تا با ارزیابی مداوم طرح درس خود در جریان تدریس، بازخورد مؤثری از فرایند یاددهی-یادگیری دانش‌آموزان کلاس خود به دست آورد.

هر برگه و صفحه‌های کاربرگ با یک هفته آموزشی شامل تدریس، ارزش‌یابی و بازبینی هفتگی در کلاس‌های درس از طریق خلق موقعیت‌های مناسب برای مشارکت دانش‌آموزان در فرایند یادگیری است. کاربرگ ابزاری آموزشی است که هدف اصلی‌اش، کمک به معلم برای انتخاب شیوه‌های مناسب تدریس، در جهت رسیدن به این هدف است. کاربرگ، عرصه عملیاتی کردن طرح درس معلم در زمینه تدریس است که امکانات لازم را برای خلق موقعیت‌های یادگیری در اختیار معلم قرار می‌دهد. پرسش‌های کاربرگ به گونه‌ای طراحی شده‌اند تا در خدمت تدریس معلم باشند و بنا به تشخیص وی، در کلاس مورد استفاده قرار گیرند. این معلم است که نقش کلیدی را در به کارگیری مؤثر کاربرگ در کلاس ایفا می‌کند. لازم به ذکر است کاربرگ یکی از ابزارهای مهم مرسوم در جهان به منظور اجرایی کردن «اهداف قصد شده» است. به عبارت دیگر با کاربرگ به راحتی می‌توان «اهداف اجرا شده» را پیش برد.

در طراحی «بسته مدیریت کلاسی» و تدوین طرح درس تلاش شده است تا بین «اهداف قصد شده» و «اهداف کسب شده» در جریان تدریس معلم هماهنگی بیش‌تری ایجاد شود. بدین معنا که اهداف آموزشی با مرجعیت کتاب درسی در طرح درس مشخص شده‌اند. معلم بر مبنای این اهداف، تدریس خود را سازماندهی می‌کند و کاربرگ نیز به عنوان یک ابزار آموزشی، معلم را جهت دستیابی به همین اهداف یاری می‌کند. بدین ترتیب کاربرگ «بسته مدیریت کلاسی» اهدافی را مورد ارزش‌یابی قرار می‌دهد که معلم در سایه طرح درس روزانه خود تلاش می‌کند تا به آن‌ها دست یابد.

در «بسته مدیریت کلاسی» با توجه به توانمندی‌های مختلف کاربرگ و امکاناتی که این ابزار آموزشی برای موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان فراهم می‌کند، شیوه‌های مختلفی، برای به کارگیری این ابزار آموزشی در کلاس‌های درس و مدارس پیشنهاد شده است. در بسیاری از اوقات، خود معلمان، با توجه به شرایط موجود و بر مبنای الزامات آموزشی مدنظرشان، از شیوه‌های متفاوت و گاهی اوقات متضاد با یکدیگر استفاده می‌کنند. در مواقعی چنین نوآوری‌هایی، به توانایی‌های این پدیده می‌افزاید. اما برخی اوقات نیز اتخاذ شیوه‌های نادرست، سبب می‌شود تا کاربرگ متناسب با قابلیت‌های خود، در کلاس به کار گرفته نشود.

استفاده از کاربرگ به عنوان آزمون هفتگی، نه تنها با اهداف مورد نظر در تألیف این ابزار آموزشی تعارض دارد، بلکه این امکان را که با بررسی کاربرگ، بتوان به بازخورد مؤثری از کلاس درس دست یافت نیز از میان می‌برد. کاربرگ، زمانی در یادگیری و ارتقای کیفیت آموزش مؤثر خواهد بود که دانش‌آموز بدون هیچ دغدغه‌ای و به دور از اضطراب‌های ناشی از امتحان و آزمون، تمام تمرکز خود را برای یادگیری مفاهیم پیچیده‌ای که در درکشان با مشکل روبه‌روست، صرف کند؛ لذا توصیه می‌گردد کاربرگ به عنوان آزمون و تکلیف در منزل به کار گرفته نشود.

به معلمان توصیه می‌شود که بین جریان تدریس خود و استفاده از کاربرگ، جدایی نیندازند. به بیان ساده‌تر به جهت تسهیل در فرایند تدریس، معلمان می‌توانند آموزش کلاس خود را بر روی کاربرگ بچینند و با کمک کاربرگ درس بدهند. شاید معلمی گمان کند، با وجود حجم قابل توجه مطالب کتاب درسی، استفاده از کاربرگ، امکان مدیریت زمان در کلاس درس را از او خواهد گرفت، اما پیشنهاد طراحان «بسته مدیریت کلاسی» به معلمان این است که با داشتن اعتماد به کاربرگ و تکیه بر طرح درس، زمان کلاس را مدیریت کنند. به خدمت گرفتن ارزش‌یابی در جریان تدریس، به این معناست که همگام با آموزش یک مفهوم، از پرسش استفاده کنیم.

کتاب کار و تمرین: محتوای متنوع و حداکثری در قالب تکلیف، تمرین و فعالیت

کتاب کار و تمرین، ابزاری آموزشی است که با استفاده از فعالیت و تمرین‌های متنوع، فرایند یادگیری دانش‌آموز در بیرون از کلاس درس را عمق می‌بخشد و توسعه می‌دهد. کتاب کار و تمرین، در جایگاه یک کتاب تکلیف، فرصت خلق موقعیت‌های یادگیری را در خانه دانش‌آموز فراهم می‌کند.

هنر معلم در آن است تا کلاسی داشته باشد که در آن هر کدام از دانش‌آموزان، متناسب با توانایی‌هایشان یاد بگیرند و توشه‌ای برای آینده خود از کلاس و مدرسه بگیرند. این که معلم کلاسی باشیم که در پایان سال تحصیلی چند دانش‌آموز المپیادی از آن فارغ‌التحصیل شوند، امر پس از رسیدن است اما این که تمامی توانمندی‌های معلمان در مدیریت کلاس درشان نیست. معلم توانا، معلمی است که ضمن فراهم آوردن امکان

بیشتر فرصت تحصیلی دانش‌آموزان تندآموز و به اصطلاح قوی‌تر کلاس، هیچ گاه دانش‌آموزانی را که نیازمند تلاش بیش‌تری هستند فراموش نکند و از طریق ابزارهای مختلف آموزش شیوه‌های مختلف تدریس شوند. پیش‌نیاز این متناسب با توانایی‌شان، به همان اندازه که دانش‌آموزان قوی‌تر، از فرایند یادگیری کلاس درس استفاده می‌کنند، از موقعیت‌های مختلف یادگیری کلاس بهره‌مند شوند.

کتاب کار و تمرین، ابزاری آموزشی است که معلم را در زمینه رسیدن به این هدف یاری می‌کند. به عبارت دیگر کتاب کار و تمرین را می‌توان ابزار توجه به تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان نامید. «بسته مدیریت کلاسی» در قالب کتاب کار و تمرین، طیف متنوعی از تمرین‌ها و فعالیت‌ها را در اختیار معلم قرار می‌دهد تا معلم با توجه به شرایط کلاس و ویژگی‌های دانش‌آموزان، دست به انتخاب تمرین‌ها و فعالیت‌های مناسب برای هر دانش‌آموز بزند. کتاب کار و تمرین نیز مانند کاربرگ ابزار عملیاتی کردن «اهداف قصد شده»، این‌بار در خانه دانش‌آموز است. با به کار بستن کتاب کار و تمرین در خانه می‌توان «اهداف اجرا شده» را پیش برد.

کتاب کار و تمرین، ابزار آموزشی مناسبی است که معلم می‌تواند از آن به عنوان یک بانک سؤال طبقه‌بندی شده و مرتبط با سایر عناصر بسته استفاده کند و تدریس خود را از کلاس درس تا خانه دانش‌آموز ادامه دهد. اغلب مشاهده می‌شود، معلمان کتاب کار و تمرین را همچون ابزار آموزشی در نظر می‌گیرند که اگر به خلاقیت بیش‌تر آن‌ها در فرایند تدریس کمک نکند، دست کم در کنار جزوات آموزشی به عنوان ابزار مکمل مورد استفاده قرار می‌گیرد.

بنابراین برای استفاده مؤثرتر از کتاب کار و تمرین «بسته مدیریت کلاسی» بهتر است به موارد زیر توجه داشته باشیم:

- تکالیف درست را متناسب با کتاب معلم انتخاب کنیم.
- مهم‌ترین نکته‌ای که معلمان باید مد نظر داشته باشند این نکته است که کتاب کار و تمرین یک کتاب جداگتری است و هر معلم می‌تواند متناسب با جدول اهداف کتاب معلم، درجه دشواری سؤال‌ها، میزان توانمندی دانش‌آموزان کلاس و تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان دست به انتخاب و گزینش سؤالات و فعالیت‌های کتاب کار و تمرین بزنند.

- دانش‌آموزان توانمندتر را از دسترسی به تمرین‌های مناسب محروم نسازیم.

هدف اصلی «بسته مدیریت کلاسی» فراهم آوردن موقعیت‌هایی است که هر کس متناسب با توانایی خود از فرایند یادگیری کلاس درس، بهره‌ای ببرد. اما این نکته به معنای بی‌توجهی به دانش‌آموزان قوی‌تر و علاقه‌مندتر نیست. همیشه در مواجهه با تمرین‌های مختلف کتاب کار و تمرین این انتظار وجود ندارد که تمام دانش‌آموزان کلاس موفق به پاسخ‌گویی کامل تمامی پرسش‌ها شوند. همین که دانش‌آموزان نیازمند تلاش بیشتر، با تمرین‌های متنوع درگیر شوند و دانش‌آموزان قوی‌تر نیز میدانی برای بروز خلاقیت و توانمندی‌های خود داشته باشند، معلم به هدف اصلی خود که درگیر کردن بیشتر دانش‌آموز در فرایند یادگیری است، رسیده است.

- با خلق موقعیت درست، پایایی مناسب برای فرایند یادگیری طراحی کنیم.

یادگیری فرایندی بدون انتها و پایانی‌ناپذیر است و وقتی از یک پایان برای آن سخن می‌گوییم، بیشتر به پایان یک مرحله از این فرایند نظر داریم، نه این که نقطه پایانی یادگیری در کلیت خود به اتمام رسیده است. دانش‌آموز در پایان فعالیت‌ها و تمرین‌های کتاب کار و تمرین، از مراحل فرایند یادگیری با موفقیت عبور کرده است. در واقع وی با پاسخ‌گویی به تمرین‌های گوناگون، نقاط ضعف و قوت یادگیری خود را بهتر شناخته، در جهت اصلاح و بهبود آن تلاش کرده و سرمایه خود از دانایی را با ممارست فراوان در محلی مطمئن ذخیره کرده است. اما حالا رسیدن به پرسش‌های پایان هفته‌ی آموزشی کتاب کار و تمرین، به مرحله پایانی یادگیری رسیده است؛ مرحله جمع‌بندی، ارزیابی و نتیجه‌گیری. در کتاب کار و تمرین، سعی بر این است تا دانش‌آموز در این مرحله از یادگیری خود، با پرسش‌هایی مواجه شود که ضمن مرور دانسته‌های پیشین او و فعال کردن مجدد این دانسته‌ها، به وی کمک کند تا کیفیت یادگیری خود را ارزیابی کند. در این بخش معلمان می‌توانند با برگزاری آزمون، مرحله پایانی را به خوبی به اتمام برسانند.

محتوای دیجیتال، همکار معلم در خلق موقعیت یادگیری چندرسانه‌ای

محتوای دیجیتال، ابزاری آموزشی یا محیط چندرسانه‌ای است که با هدف خلق محیط‌های یادگیری دیجیتال، طراحی شده است. هدف اصلی از ارائه محتوای دیجیتال در «بسته مدیریت کلاسی» فراهم آوردن درگاه تدریس تعاملی در کلاس درس و توسط معلم است.

«بسته مدیریت کلاسی» به کمک محتوای دیجیتال، فناوری‌ها و ابزارهای دیجیتال را به خدمت تدریس معلم درمی‌آورد. محتوای دیجیتال «بسته مدیریت کلاسی» با فراهم کردن محیط‌های چندرسانه‌ای، امکان بسیار مناسبی برای تلفیق رویکردهای مختلف تدریس با یکدیگر ایجاد می‌کند.

محتوای دیجیتال «بسته مدیریت کلاسی»، انتخاب معلم را در استفاده از رویکردهای مختلف تدریس وسعت می‌بخشد و فرصت مناسبی برای تدریس تعاملی در کلاس درس فراهم می‌کند. مرآت در راستای «اهداف قصد شده» متناسب با طبقه‌بندی طرح درس، درگاهی در اختیار معلمان قرار داده تا بتوانند متناسب با طبقه‌بندی ذکر شده در «بسته مدیریت کلاسی» محتوای دیجیتال مورد نیاز خود را از درگاه مورد نظر برداشته و با تغییرات مورد پسند خود، از محتوای انتخاب شده در عملیاتی کردن «اهداف قصد شده» استفاده کنند.

آزمون پیشرفت تحصیلی، ابزار رصد «اهداف کسب شده»

آزمون‌های پیشرفت تحصیلی «بسته مدیریت کلاسی» برای پایه‌های مختلف در قالب‌های زیر اجرا می‌شود:

- پایه‌های اول تا سوم دبستان در قالب ارزش‌یابی توصیفی که شامل موارد زیر می‌باشد:

- چک‌لیست مشاهده که پیوست طرح درس‌های هر پایه می‌باشد.

- آزمون عملکردی شامل سؤالات عملکردی درس‌های ریاضی، علوم تجربی و فارسی است که طی سال تحصیلی در سه نوبت طبق زمان‌بندی مشخص توسط مرآت توزیع می‌گردد و معلمان به صلاحدید خود، اجرا و نتیجه آن را در کارنامه پیوست دفترچه منظور می‌کنند و در اختیار اولیای دانش‌آموزان قرار می‌دهند. طراحی آزمون‌های عملکردی با توجه به ابزار روبه‌رو صورت گرفته است: «کارت کلمات، کارت حروف، مازیک، ذره‌بین، آهن‌ربا، دماسنج، شابلون، چینه، مهره و خط‌کش بدون درجه»، لذا داشتن ابزارهای مذکور به منظور اجرای این آزمون‌ها الزامی است.

- آزمون کتبی شامل سؤالات قلم-کاغذی درس‌های ریاضی، علوم تجربی و فارسی است که طی سال تحصیلی در سه نوبت طبق زمان‌بندی مشخص توسط مرآت برگزار می‌گردد و بعد از پاسخگویی دانش‌آموزان، برگه‌ها توسط سیستم اتوماسیون تصحیح آزمون‌های تشریحی مرآت تصحیح و نتایج آن طی گزارش‌های متنوعی برای اولیا، مدیران و معلمان مدارس ارسال می‌شود.

- پایه‌های چهارم تا ششم دبستان در قالب آزمون‌های چهارگزینه‌ای و ارزش‌یابی توصیفی که شامل موارد زیر می‌باشد:

- چک‌لیست مشاهده که پیوست طرح درس‌های هر پایه می‌باشد.

- دفترچه آزمون عملکردی شامل سؤالات عملکردی درس‌های ریاضی، علوم تجربی و فارسی است که طی سال تحصیلی در سه نوبت طبق زمان‌بندی مشخص توسط مرآت توزیع می‌گردد و معلمان به صلاحدید خود، اجرا و نتیجه آن را در کارنامه پیوست دفترچه منظور می‌کنند و در اختیار اولیای دانش‌آموزان قرار می‌دهند.

- آزمون کتبی شامل سؤالات قلم-کاغذی درس‌های ریاضی، علوم تجربی و فارسی است که طی سال تحصیلی در سه نوبت طبق زمان‌بندی توسط مرآت برگزار می‌گردد و بعد از پاسخگویی دانش‌آموزان، برگه‌ها توسط سیستم اتوماسیون تصحیح آزمون‌های تشریحی مرآت تصحیح و نتایج آن طی گزارش‌های متنوعی برای اولیا، مدیران و معلمان مدارس ارسال می‌شود.

- آزمون‌های چهارگزینه‌ای پیشرفت تحصیلی

- پایه‌های هفتم تا نهم و دوم و سوم دبیرستان در قالب آزمون‌های چهارگزینه‌ای پیشرفت تحصیلی

گزارش‌های متنوع پس از برگزاری هر مرحله از آزمون، به معلم کمک می‌کند تا شناخت جامعی از وضعیت آموزشی دانش‌آموزان، به دست آورد. بعد از طراحی «اهداف قصد شده» در شرح درس و اجرای کردن آن با ابزار «کامپیوتر، کتاب کار و تمرین و محتوای دیجیتال می‌توان با کمک آزمون‌های پیشرفت تحصیلی در یک جامعه آماری با روایی قابل قبول در مقایسه با دیگر دانش‌آموزان و با کمک آمادگی آزمون به صورت فردی، تشخیص داد که «اهداف قصد شده» به چه میزان توسط دانش‌آموزان کسب شده است.

آزمون‌های پیشرفت تحصیلی «بسته مدیریت کلاسی» مسئولیت سنگین ارزش‌یابی پایانی از فرایند یاددهی-یادگیری در مدرسه را به عهده دارند. به لطف حضور چندین‌ساله این آزمون‌ها در مدارس سراسر کشور، دیگر کم‌تر مدیر و معلمی است که با آزمون‌های پیشرفت تحصیلی آشنایی نداشته باشد و برای ارزیابی عملکرد دانش‌آموزان مدرسه یا کلاس درش، از این آزمون‌ها استفاده نکرده باشد و بر مبنای گزارش‌های متنوعی که پس از برگزاری هر آزمون منتشر می‌شود، برای پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان خود برنامه‌ریزی نکرده باشد. با این همه، مقبولیت و آشنایی زیاد، سبب نشده است که در طول سال‌های گذشته، بی‌توجه از کنار آزمون پیشرفت تحصیلی بگذریم و از نظرات سازنده معلمان مدارس مختلف کشور، برای موفقیت هر چه بیش‌تر این آزمون‌ها، در برهه‌های مختلف زمانی بهره نبریم.

امروزه یکی از مباحثی که توسط صاحب‌نظران علوم تربیتی، فراوان به آن اشاره می‌شود، ایجاد همسویی و همگامی میان محتوای آموزشی تدریس‌شده و موضوعات و مفاهیمی است که بر مبنای آن‌ها، عملکرد دانش‌آموز، مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. در نظام‌های آموزشی، تلاش می‌شود تا از دانش‌آموز دقیقاً آنچه در جریان تدریس، آموزش داده شده است، پرسیده شود. در واقع، تا زمانی که یک آزمون در مقام ارزش‌یابی پایانی، نتواند در مسیر اهداف کتاب درسی حرکت کند و مدیر، معلم و سایر مسئولان آموزشی را در تحقق این اهداف در کلاس‌های درس یاری رسانند، نمی‌تواند ادعای موفق بودن داشته باشد و تأثیر قابل توجهی در یادگیری دانش‌آموز و تدریس معلم، بر جای گذارد.

«پسته مدیریت کلاسی» امکانی برای معلم فراهم می‌کند تا بتواند با اتکا به اهداف آموزشی مشخص شده در طرح درس «پسته مدیریت کلاسی» و بهره‌گیری از سایر اجزای پسته (کاربرگ، کتاب کار و تمرین، محتوای دیجیتال) و آزمون‌های پیشرفت تحصیلی، اهداف، محتوا و ارزشیابی را در کنار یکدیگر، در اختیار داشته باشد. اگر دانش‌آموز، اهداف آموزشی را به درستی بشناسد، محتوای آموزشی مناسب را در اختیار داشته باشد و بر مبنای همان محتوایی که در آن تسلط کسب کرده است، مورد ارزیابی قرار گیرد، هم نتایج بهتری کسب خواهد کرد و هم با اعتماد به نفس بیشتری، در آزمون‌های بعدی، شرکت خواهد کرد. تجربه معلمان در کلاس‌های درس نیز مؤید تأثیر همسویی محتوای آموزشی و ارزشیابی، در موفقیت تحصیلی دانش‌آموز است.

نکته‌ای که باید در رابطه با همسویی محتوای آموزشی و ارزشیابی به آن توجه داشت، تفاوت تشابه و یکسانی است. متأسفانه گاهی اوقات این گونه تصور می‌شود که اگر از همسویی محتوای اجزای پسته با آزمون صحبت می‌شود، دانش‌آموز می‌بایست در هر مرحله از آزمون با سؤال‌هایی یکسان از کاربرد یک کتاب کار و تمرین، روبه‌رو شود. همسویی میان محتوا و ارزشیابی، تشابه را در نظر دارد، نه یکسانی. اگر یکسانی به معنای تکرار بدون تغییر سؤال باشد، تشابه به معنای ارتباط حیطه‌های محتوایی یک یا چند موضوع درسی با یکدیگر است. در واقع تشابه سؤال‌های اجزای پسته با پرسش‌های آزمون پیشرفت تحصیلی به این معناست که دانش‌آموز در گام اول، در قالب اجزای مختلف «پسته مدیریت کلاسی» با اهداف آموزشی و انتظارات موجود در کتاب درسی، به طور کامل آشنا شود و در گام‌های بعد، با تمرین چندباره این مفاهیم، در کلاس درس با کاربرد کتاب کار و تمرین، با آمادگی کامل در جلسه آزمون، حاضر شود.

از جمله ویژگی‌های قابل توجه آزمون پیشرفت تحصیلی «پسته مدیریت کلاسی» گزارش‌های متنوعی است که پس از برگزاری این آزمون در اختیار اعضای مدرسه قرار داده می‌شود و معلمان می‌توانند از این گزارش‌ها برای بررسی و بهبود وضعیت تحصیلی دانش‌آموزان خود، بهره بگیرند.

از جمله دغدغه‌های معلمان محترم پس از برگزاری هر مرحله از آزمون‌های پیشرفت تحصیلی، این است که به درگاه ارتباطی مناسبی است که بتوانند از طریق آن، نظرات پیشنهادات و اعتراضات خود را در مورد رابطین سؤال‌ها، نحوه برگزاری آزمون، با مرآت در میان بگذارند. لذا بخش ویژه‌ای با عنوان صندوق اعتراضات در پایگاه اینترنتی مرکز نوآوری‌های آموزشی مرآت، با هدف پاسخ‌گویی بهتر به مخاطبان و سامان‌بخشی به سازوکارهای دریافت و پیگیری اعتراضات مرتبط با آزمون‌های پیشرفت تحصیلی طراحی شده است. معلمان می‌توانند پس از برگزاری هر مرحله از آزمون نظرات خود را درباره سایر عناصر پسته اعم از اعتراض و یا پیشنهاد، با ورود بدین قسمت به صورت اینترنتی برای دپارتمان‌های علمی مرآت ارسال کنند. همکاران ما در دپارتمان‌های علمی در یک ارتباط دوسویه پاسخگوی شما خواهند بود.

کتاب آمادگی آزمون، فرصتی برای خودارزیابی

آمادگی آزمون مجموعه‌ای است که در اختیار دانش‌آموزان مدارس استفاده‌کننده از خدمات آزمون‌های پیشرفت تحصیلی مرآت قرار می‌گیرد. آمادگی آزمون یک کتابچه تک جلدی است که در فرایند یادگیری دانش‌آموز، حکم پیش آزمون‌هایی را دارد که با هدف تشخیص نقاط قوت و ضعف دانش‌آموز، پیش از شرکت در آزمون‌های پیشرفت تحصیلی طراحی شده است.

کتاب معلم، عنصر پیونددهنده اجزای مختلف «بسته مدیریت کلاسی»

تدریس موفق، نیازمند دانش افزایی مستمر است. کتاب معلم، نقشه راه «بسته مدیریت کلاسی» در دستان معلم است. این کتاب، به معلمان کمک می کند تا:

- با اهداف کتاب درسی آشنا شوند؛

- ارتباط میان رسانه ها و ابزارهای آموزشی «بسته مدیریت کلاسی» (طرح درس، کاربرگ،

کتاب کار و تمرین و محتوای دیجیتال) را با نگاه به جدول اهداف بهتر درک کنند؛

- پاسخ سؤالات و راه حل های پیشنهادی برای مسائل کاربرگ و کتاب کار و تمرین

«بسته مدیریت کلاسی» را مشاهده کنند؛

- از تجربیات سایر معلمان و منابع پیشنهادی در زمینه موضوعات تدریس خود استفاده کنند.

از جمله ویژگی های کتاب معلم «بسته مدیریت کلاسی» می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- کتاب معلم، در «بسته مدیریت کلاسی»، ابزاری است که مخاطب اصلی و بی واسطه آن، معلم است. در کشور ما عموماً در

تألیف کتاب یا ابزار آموزشی، به نقش معلم و روش تدریس وی در کلاس درس، توجه زیادی نمی شود. این قبیل وسایل،

با تأکید صرف بر آموزش انفرادی هم دانش آموزان را از یادگیری در کلاس محروم می کنند و هم با ارائه روش هایی،

اغلب در تضاد با شیوه تدریس کلاسی معلم، سبب بروز چندبرنامگی در کلاس های درس می شوند.

کتاب معلم، ابزاری است تا معلم به کمک آن بتواند استفاده بهتری از ابزارهای مختلف «بسته مدیریت کلاسی» برای

دستیابی به اهداف از پیش قصد شده داشته باشد.

- کتاب معلم، با تشریح اهداف کتاب های درسی و توضیح ارتباط اجزای مختلف «بسته مدیریت کلاسی» با این اجزا، به معلم

امکان می دهد تا برای تدریس خود، برنامه ریزی دقیقتری داشته باشد و بدین ترتیب، تدریس کلاس خود را بهتر به پیش

ببرد و در صورت لزوم برنامه ریزی خود را اصلاح کند؛ بهبود بیشتر

به منظور برنامه ریزی موثر برای طرح درس و شیوه تدریس خود و تشخیص بازی آموزشی در کلاس درس، نشانه گذاری سؤالات در

کتاب معلم برخی درس ها، این امکان را فراهم می کند تا با توجه به موقعیت و شرایط کلاسی و ویژگی های دانش آموزان از پرسش

مناسب در زمان درست استفاده کنیم.

سؤالات در کتاب معلم برخی از درس ها در چهار سطح دسته بندی شده اند:

1. این سطح از سؤالات کمک می کنند تا بین دانش آموزانی که پایه ای ترین مفاهیم مطالب ارائه شده را فرا گرفته اند و

دانش آموزانی که در درک همان مفاهیم اولیه موفق نبوده اند، تمایز قایل شویم.

2. هدف از طرح این سؤالات تثبیت بهتر مطالب تدریس شده در ذهن دانش آموز است. به بیان دیگر این تمرین ها ذهن دانش آموز را

با مطالب درسی در لایه هایی عمیق تر درگیر می کنند و راه را برای گذار به سطوح بالای یادگیری هموار می سازند.

3. این سؤالات یکی از حالات زیر را شامل می شوند:

- پرسش هایی که در پی جلب تمرکز دانش آموز بوده و دقت وی را در رابطه با یک مفهوم، هدف قرار می دهند.

- سؤالاتی که با توجه به مفاهیم کتاب درسی طراحی شده اند و در پی عمیق شدن بیش تر در این مفاهیم هستند.

- پرسش هایی که نیازمند زمان بیش تری برای رسیدن به جواب درست هستند.

- پرسش هایی که تکمیل کننده تمرین های کتاب درسی هستند.

این سؤالات بر اساس یکی از حالات زیر طراحی شده‌اند:

۱- سؤالهایی که دانش‌آموز برای حل آن‌ها نیازمند درک عمیقی از مطالب درسی است و توانایی دانش‌آموز را در شناسایی پرسش‌ها در قالب‌های مختلف تقویت می‌کنند.

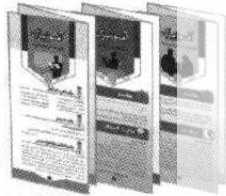
۲- پرسش‌هایی که صورت پیچیده و اطلاعات اضافی آن، توانایی دانش‌آموز را در درک مطلب و استدلال، به چالش می‌کشد.

کتاب مرجع «بسته مدیریت کلاسی» ویژه مدیران، معلمان و اولیا

کتاب مرجع «بسته مدیریت کلاسی» که در دو نسخه ویژه مدرسه و خانواده تهیه شده است، تلاش می‌کند با استفاده از نقشه‌های مفهومی، نمودار و جداول، تصاویری روشن از ویرایش پنجم «بسته مدیریت کلاسی» را به مدرسه و خانواده ارائه کند و از این طریق پشتیبان و راهنمادهی-یادگیری در مدرسه و خانه باشد.

آموزش بزرگ مدیران، معلمان و اولیا، تکبیر آموزش در خدمت اعضای مدرسه

مرآت در راستای پشتیبانی از معلمان، اقدام به تولید بولتن‌های سه‌گانه‌ای با عنوان آموزش بزرگ به منظور استفاده مدیران، معلمان و اولیا دانش‌آموزان نموده است. آموزش بزرگ‌های مرآت، همراه با گزارش‌های آزمون، به تعداد دانش‌آموزان، معلمان و کادر گرداننده مدرسه، در میان مدارس استفاده‌کننده از خدمات آموزشی این مرکز، توزیع می‌شود.

با استفاده از صندوق تجربیات، تجربیات خود را به اشتراک بگذاریم

از جمله اهداف طراحی کاربرگ «بسته مدیریت کلاسی» تسهیل و بهبود فرایند تدریس معلم در کلاس درس است. زمانی می‌توان از بهبود تدریس کلاسی سخن به زبان آورد که بتوان ابزار مناسب را به شیوه‌ای درست به کار گرفت. شاید بهترین مرجع در مورد چگونگی استفاده مؤثر از کاربرگ در کلاس‌های درس، معلمان باشند که از این ابزار «بسته مدیریت کلاسی» استفاده و متناسب با ویژگی‌های مختلف دانش‌آموزان و نحوه تدریس خود، کارکرد جدیدی برای این ابزار آموزشی تعریف کرده‌اند. به همین منظور، بخش ویژه‌ای در پایگاه اینترنتی مرآت، پیش‌بینی شده که معلمان محترم می‌توانند علاوه بر ارتباط دوسویه با دپارتمان علمی درس مربوطه، تجربه و یا پیشنهاد مورد نظر خود را در استفاده از «بسته مدیریت کلاسی» را با ذکر نام و مشخصات در این قسمت، ثبت کنند. بخشی از این تجربیات که موضوعات کلیدی در دست‌یابی به تدریسی مؤثر و موفق را شامل می‌شوند، در کتاب معلم «بسته مدیریت کلاسی» به چاپ خواهد رسید.

باسمه تعالی

با سپاس از خداوند که بر من منت نهاد تا بتوانم این کتاب را تدوین کنم. این کتاب بر اساس برنامه آموزشی زبان عربی پایه سوم (نهم) دوره اول متوسطه تألیف شده است. در این کتاب سعی بر آن داشته‌ایم که با استفاده از تمرینات بیش‌تر زمینه رشد و خلاقیت دانش‌آموزان را در این درس فراهم سازیم تا درک و فهم مطالب کتاب درسی برای آن‌ها روان‌تر و آسان‌تر گردد.

در هفته‌های آموزشی منی بر آن شده با آوردن تمرینات مختلف و نمونه آزمون‌های تشریحی و چهارگزینه‌ای زمینه‌سازی خوبی برای دانش‌پژوهان ایجاد کنیم. در هفته‌های دهم و هجدهم نمونه سوالاتی برای ترم اول و ترم دوم آوردیم که برگرفته شده از کتاب معلم آموزش و پرورش است. در هفته‌های آموزشی با توجه به اهداف آموزشی هر درس از متن‌ها و داستان‌های کوتاه استفاده کردیم تا بتوانیم با کمک یکدیگر برای رسیدن به اهداف حرکت کنیم.

امیدواریم با استفاده از این کتاب همکاران عزیز بتوانند زمینه علاقه‌مندی و فهم کتاب درسی را برای دانش‌آموزان بهتر فراهم آورند. از تمامی همکاران عزیز می‌خواهیم ما را با بهره‌مندی از نظرات خود در پیمودن این مسیر مساعدت نمایند. از همه همکارانی که در تألیف این کتاب من را یاری کردند، کمال تشکر و قدردانی را دارم.

موفق و پیروز باشید

ابوالفضل تاجیک

A-PDF

Watermark